

ת"פ 35431/03/21 - מדינת ישראל נגד אשרף אחמד, אוסמה עיסא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

28 ספטמבר 2022

ת"פ 35431-03-21 מדינת ישראל נ' אחמד(עציר) ואח'

לפני כבוד השופטת מרב גרינברג

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

אשרף אחמד

אוסמה עיסא

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד טל שילוני

ב"כ הנאשם - עו"ד עומרי עיסא הנאשם 1 הובא על ידי שב"ס

גזר דין בעניינו של נאשם 1

1. הנאשם (נאשם 1 בכתב האישום) הורשע במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן **בעבירת נשיאת נשק, אביזר ותחמושת בלא רשות, לפי סעיף 144(ב) רישא וסיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק")** ובעבירת ירי מנשק חם, לפי סעיף 340א(א) לחוק.

2. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 8.2.21 או בסמוך לו, הגיע לחזקת שני הנאשמים תת מקלע מאולתר מסוג "קרל גוסטב" בקליבר 9 מ"מ. ביום זה, עובר לשעה 10:41, הגיעו הנאשמים לשטח פתוח ומיוער בין כפר קאסם לכפר ברא, בו נמצאות חוות לגידול חיות שונות, ושוהים בו מדי פעם אנשים. בהגיעם לשטח, בשעה 10:41 או בסמוך לכך, ירה מי מהנאשמים מספר צרורות ירי, בהסכמת האחר ובידיעתו.

3. ביום 12.9.21 הציגו הצדדים הסדר טיעון דיוני, במסגרתו הודו והורשעו הנאשמים בעובדות כתב אישום מתוקן ללא הסכמה עונשית, והופנו לתסקיר שירות המבחן. עניינו של נאשם 2 לא הסתיים.

תסקיר שירות המבחן

עמוד 1

4. הנאשם, בן 20, רווק, אובחן בילדותו כסובל מהפרעות קשב וריכוז והשלים 9 שנות לימוד בכיתות לחינוך מיוחד. עם נשירתו ממסגרת הלימודים בגיל 15, החל לעבוד בעבודות מזדמנות. הנאשם הביע חרטה על התנהגותו אך צמצם מאחריותו, נוטה לתפוס עצמו כמי שהיה פאסיבי, תיאר מעורבותו באופן מינורי וגלגל את האחריות לעבר חברו. עוד עלה הרושם כי צמצם מחומרת מעשיו, טיב קשריו השוליים וזמינותו לנשק. הנאשם ששלל צורך או נכונות לקשר טיפולי, הועבר למעצר בתנאי איזוק אך בהמשך ביקש לחזור למעצר ממש, לרצות את עונשו ולסיים את ההליך הפלילי. שירות המבחן העריך כי תפקודו בשנים האחרונות אינו יציב והוא קשר קשרים עם עוברי חוק בסביבתו. להערכתו, הוא מתקשה להציב לעצמו גבולות ולהתבונן במוקדי הסיכון העולים מהתנהלותו, בעיקר בכל הקשור להתנהגות שנתפסה על ידו כמרגשת ומחזקת דימוי עצמי וגברי. ההערכה היא כי אינו מאופיין בדפוסי עברייניים מושרשים אך מצוי בסיכון להישנות מעורבות עם החוק ואינו מתאים לשילוב להליך טיפולי.

תמצית הטיעונים לעונש

5. ב"כ המאשימה, עו"ד שילוני, עמדה בטיעוניה על החומרה המיוחדת שבנשיאת נשק מסוג תת מקלע, ושימוש בו בדרך ירי מספר צורות בשטח לא רחוק מאזורי מגורים. עוד עמדה על מגמת ההחמרה בענישה בעבירות נשק, המשתקפת בפסיקת בית המשפט העליון ותיקון החוק. לפיכך, עתרה למתחם ענישה הנע בין 36-66 חודשי מאסר. בהתחשב בהודאת הנאשם, ובשים לב לתסקיר המלמד על התייחסות מגמתית ומצמצמת למעשיו, עתרה למקמו בחלקו התחתון של המתחם, אך לא בתחתיתו, לצד ענישה נלווית.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד ע. עיסא, עמד בע"פ ובכתב על הנסיבות המקלות של העבירה, שיש בהן, לשיטתו, כדי לאפשר חריגה ממתחם העונש. לטענתו, נשיאת הנשק והירי בוצעו במקום מבודד ומרוחק גיאוגרפית מאזורים מיושבים (הוצגה מפת האזור) המפחית משמעותית את מסוכנותן ורמת הפגיעה בערכים המוגנים. עוד נטען, כי הירי בוצע שלא מתוך כוונת פגיעה אלא על רקע חוסר בשלות ורצון להתרברב. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו- גילו הצעיר של הנאשם העצור מזה חודשים ארוכים, עברו הנקי, מצבו הרפואי - הנאשם סובל ממחלת אפילפסיה ואף חווה מספר התקפים בעת מעצרו והקשיים הרבים שחווה במהלך מעצרו. לפיכך, עותר למתחם הראוי שנע בין 36-10 חודשי מאסר, ומבקש להסתפק בתקופה החופפת את מעצרו.

הצדדים הפנו לאסמכתאות פסיקה שונות.

7. **הנאשם בדברו האחרון** הביע צער על מעורבותו בעבירה וביטא רצונו לשוב לחיים נורמטיביים.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ

הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

9. דומה שאין צורך להכביר מילים ביחס לחומרתן של עבירות הנשק, אלו הפכו בשנים האחרונות ל"מכת מדינה" הגואה בעיקר המגזר הערבי ומהוות סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחון. על רקע מציאות קשה זו נעשה מאמץ רב ע"י גורמי אכיפת החוק, וביניהם בתי המשפט, למאבק בתופעה, ובשנים האחרונות ניכרת מגמת החמרה במדיניות הענישה לצורך מיגור עבירות אלו, תוך מתן משקל בכורה להרתעת הרבים ולאינטרס הציבורי, **"ההלכה כי בעת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות נשק, על בית המשפט לבכר את האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים, על פני נסיבותיו האישיות של הנידון"** (ע"פ 587/22 **עדאב אבו נאעסה נ' מדינת ישראל** פסקה 13 (22.5.2022)) (ע"פ 2482/22 **מדינת ישראל נ' אחמד קדורה**, פסקה 5-6 (14.4.2022); ע"פ 5813/21 **מוחמד ג'בארין נ' מדינת ישראל**, פסקה 14 (31.5.2022); ע"פ 6011/21 **חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל** (25.11.2021); ע"פ 8320/21 **מדינת ישראל נ' מחמד בסילה**, פסקה 10 (28.12.2021); ע"פ 2283/22 **אל נבארי נ' מדינת ישראל** (31.7.2022); ע"פ 78/21 **פלוני נ' מדינת ישראל** (26.7.2022)).

10. מגמה זו קיבלה לאחרונה ביטוי סטטוטורי במסגרת תיקון 140 לחוק (תיקון 140-הוראת שעה) התשפ"ב-2021, במסגרתו נקבעו עונשי מינימום בעבירות נשק, כך שהעונש שיושג בגין עבירות אלו לא יפחת מרבע העונש המרבי שנקבע לעבירה, אלא בהתקיים טעמים מיוחדים. אומנם הוראותיו של תיקון זה אינם חלים בענייננו אך רוחו שורה והוא משקף את רצון המחוקק בהחמרת הענישה בעבירות ממין דא.

11. **נסיבות מעשיו של הנאשם חמורות**- הנאשם נשא, בשעת בוקר, יחד עם נאשם 2, בשטח פתוח המצוי בתווך בין מקומות יישוב, בסמוך לחוות לגידול חיות, נשק ארוך, תת מקלע מאולתר, טעון במחסנית ותחמושת תואמים. הנאשמים נשאו את הנשק במטרה לעשות בו שימוש, כשמי מהשניים ירה מספר צורות ירי באופן המסכן את שלום וביטחון הציבור. אכן אין מדובר באזור מיושב בצפיפות וניתן לשער לטובת הנאשם, כי התרחק ממקום מיושב כדי לצמצם סיכונים. עם זאת, אין מדובר באזור נידח ומבודד, בסמוך לו ממוקמות חוות חיות ולעיתים שוהים בו אנשים. יתרה מזאת, אין במיקום הירי כדי להקטין משמעותית את פוטנציאל הסיכון הנשקף ממנו. מטרת הירי אינה ידועה, אף בעניין זה אניח לטובת הנאשם, חרף סיכון ממש, שלא בוצע בכוונה לפגוע באחר. המציאות העגומה שבה אנו חיים מלמדת שירי ניסיון במערכה הראשונה הופך ירי קטלני בהמשך. הנאשם ניסה (בתסקירו) לגלגל את האחריות לירי לפתחו של שותפו אלא שהירי בוצע בצוותא חדא ואין בנסיבות המעשה, כפי שפורטו בעובדות כתב האישום המתוקן, כדי לצמצם מאחריותו למעשה ולהפחית במידת אשמו.

12. ודוק, ירי בנשק חם, אף אם מבוצע במקומות שאינם הומי אדם מגביר את הסיכון לשלום הציבור ובטחון, **"למרבה הצער, חדשות לבקרים אנו שומעים על פגיעה בעוברי אורח מכדור תועה שנורה בעקבות שימוש"**

פרוע ורשלני בנשקים שהוחזקו שלא כדין... על רקע זה, אין כל מקום להמעט בחומרת מעשיו של המערער, אשר סייע לחברו לשאת ולהוביל אקדח ללא רישיון ואף לבצע ירי" (ע"פ 3728/22 מסלאחה נ' מדינת ישראל, פס' 11(9.8.22)).

אף המחוקק אמר את דברו בעניין זה, באמצעות תיקונו של סעיף 340 לחוק, ובין היתר, הורחבו גדרי העבירה כך שתחול על כל מעשה ירי ללא הסבר, אף אם לא בוצע באזור מגורים, העונש הקבוע בצד העבירה שעמד עובר לתיקון על שנת מאסר אחת, הוחמר לשנתיים. מדברי ההסבר לחוק, ניתן ללמוד שהמחוקק מייחס חומרה יתרה לעצם השימוש שלא כדין בנשק, יהיו נסיבות ביצועו ומיקומו אשר יהיו:

"כל מעשה ירי מנשק חם שלא כדין, גם אם לא נעשה באזור מגורים או בקרבת בני אדם, מטבעו מגלם סיכון, וזאת גם אם לא התקיים באותו מקרה סיכון קונקרטי שהעושה היה מודע לו. לפיכך, קיים אינטרס ציבורי לאסור על כל מעשה ירי שלא כדין גם בהעדר סיכון קונקרטי לחיי אדם, וכן קיימת הצדקה להחמיר את הענישה בגין ירי כאמור משנת מאסר כקבוע בחוק היום, לשנתיים מאסר" (הצעת חוק העונשין (תיקון מס' 132) (ירי מנשק חם), התשע"ח-2018, ה"ח 1223; פרסום ברשומות ספר החוקים 2742, י"ד באב התשע"ח, 26.7.2018)).

ראו גם: ע"פ 4595/13 זובידאת נ' מדינת ישראל ; ע"פ 1414/17, 2030/17 עריאן נ' מדינת ישראל, 25.10.17

13. בחינת מידת פגיעת מעשי הנאשם בערך המוגן מובילה למסקנה כי היא **ברף הבינוני-גבוה**. בהקשר זה נתתי דעתילסוג הנשק, נשיאתו בצוותא עם נאשם 2 בשעת יום, שימוש בו בקרבת יישובי מגורים. בצד זאת, לא הוצגה אינדיקציה לתכנון עבירה פלילית באמצעותו או לשימוש בכוונת פגיעה.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. בפסיקה ענפה הושתו על נושאי נשק המבצעים בו עבירת ירי, עונשי מאסר מאחורי סורג ובריא לתקופות ארוכות. הפסיקה אינה מקלה עם נאשמים צעירים שזו להם הסתבכותם הראשונה עם החוק, ומבכרת את האינטרס הציבורי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות במקרי שיקום. המסר העונשי נחרץ ואינו משתמע לשני פנים: **"שומה עלינו לזכור כי מדובר במשחק-סכום-אפס: שופט שמרחם על עבריין נשק ומקל בעונשו אינו מרחם על הקורבן הבא"** (פסק דינו של כב' השופט שטיין, ע"פ 7850/21 דסוקי נ' מדינת ישראל (25.11.2021)). מדיניות הענישה בעבירות של נשיאת נשק ושימוש בו מלמדת על גזירת עונשים כבדים, בעיקר במקרי ירי באזור מגורים מובהק (סעיף 340א(ב)(1) לחוק שבצידו מאסר בן 5 שנים):

בע"פ 3169/21 מדינת ישראל נ' אנבריה ואח' (21.6.2021) החמיר בית המשפט העליון בעונשם של שני משיבים,

ללא עבר, אשר ירו באוויר באמצעות רובה סער, 48 קליעים מחוץ לביתו של המתלונן, והשליכו ראש כבש לעבר חצר ביתו. כל אחד מהם נדון למאסר בן 36 חודשים, חלף 24 חודשי מאסר שהשית עליהם בית המשפט המחוזי;

בע"פ 6068/21 **מדינת ישראל נ' איברהים פקיה** (19.12.2021) התקבל ערעור מדינה בעניינו של נאשם בעל עבר פלילי מכביד, שירה באוויר מספר כדורים בסמוך לאולם אירועים במחנה הפליטים שועפאט וגזר עליו מאסר בן 14 חודשים. בית המשפט העליון והעמידו על 25 חודשי מאסר;

ע"פ 1059/21 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (29.04.2021) - נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת אקדח גנוב וירי מספר יריות לעבר קטין עמו היה מסוכסך. המערער הורשע בירי לפי סעיף 340(א) לחוק (פסקה 14), נדון למאסר בן 42 חודשים. ערעורו נדחה;

בע"פ 1509/20 **מדינת ישראל נ' נבארי** (2.7.2020) נדון נאשם, בעל עבר פלילי, בגין נשיאת נשק מסוג "קרלו" וירי בשעת לילה של שני כדורים באזור מגורים למאסר בן 27 חודשים, נקבע מתחם שנע בין 20-50 חודשי מאסר. בית המשפט קיבל את ערעור המדינה, קבע כי לא ניתן ביטוי הולם לחומרת המעשים ולצרכי ההרתעה, והעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר;

בע"פ 3728/22 **פאוזי מסאלחה נ' מדינת ישראל**, שניתן לאחרונה (מיום 9.8.2022) נדחה ערעור של נאשם שהואשם ב**סיוע** לנשיאת נשק ולירי שאינו באזור מגורים, בכך שאחר שעמו נסע ברכב ירה אחת באקדח שנשא. הנאשם, שנסיבותיו לנאלו של הנאשם שלפניו, צעיר משכיל, ללא עבר פלילי, הסובל מבעיה רפואית, נדון, בגין חלקו כמסייע, למאסר בן 18 חודשים. שותפו, בעל עבר פלילי, נדון למאסר בן 35 חודשים והפעלת תנאי בן 8 חודשים במצטבר לו.

בע"פ 7831/21 **מחמוד עסליה נ' מדינת ישראל** (24.4.2022) דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, ללא עבר, אשר יחד עם שניים אחרים, ירה במועדון הומה אדם באופן פזיז, על רקע סכסוך עם אחד מהנוכחים במקום. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 36-72 חודשי מאסר, וגזר עונשו למאסר בן 42 חודשים;

בע"פ 8322/21 **דחלה נ' מדינת ישראל** (13.4.22) דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, צעיר ללא עבר, אשר ירה באקדח בסמוך לבתי מגורים על רקע סכסוך. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 34-54 חודשים, נדון למאסר בן 36 חודשים;

בע"פ 1682/22 **סבג נ' מדינת ישראל** (11.9.22), מקרה שנסיבותיו חמורות יותר מעניינו, דחה בית המשפט העליון את ערעור המערער, בעל עבר פלילי מכביד, אשר יחד עם שניים נוספים, ירה באקדח חצי אוטומטי בשעת צהריים סמוך לביתו של אדם עמו היה מסוכסך. נקבע מתחם ענישה הנע בין 30-60 חודשי מאסר, המערער נדון למאסר בן 45 חודשים.

15. זהו המקום לציין, כי מדיניות הענישה בעבירת נשיאת נשק **לבדה** מצויה במגמת החמרה עקבית ומתמשכת, כך בע"פ 5602/22 **מדינת ישראל נ' פלוני** שניתן לפני מספר ימים, נקבע במקרה של נשיאת אקדח ברכב מתחם ענישה ראוי שנע בין 30-42 חודשי מאסר. על הנאשם, תושב האזור, נגזרו 28 חודשי מאסר חלף עונש מאסר בן 18 חודשים; בע"פ 6021/21 **עלי עבוד נ' מדינת ישראל** (19.12.2021) נדחה ערעורו של נאשם, ללא עבר, שהורשע בנשיאת נשק מסוג M-16 והפרעה לשוטר **ונדון למאסר בן 30 חודשים**; בע"פ 1658/22 **איהאב נח'אש נ' מדינת ישראל** (19.6.2022) נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בעבירת נשיאה והובלה של תת מקלע "עוזי" ומחסנית למאסר בן 26 חודשים. עוד מייחסת הפסיקה משנה חומרה לעבירות המבוצעות בנשק מסוג תת מקלע "קרל גוסטב", לגביו נקבע כי **"מסוגל לירות ירי אוטומטי. מדובר בנשק התקפי שבכוחו לגרום להרג ללא הבחנה. פוטנציאל הסיכון הגלום בו הוא אפוא גבוה..."** (ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' סלימאן** (19.1.2014)).

16. עיינתי בפסיקה אליה הפנה ב"כ הנאשם, הכוללת עונשים מתונים יותר, רובה ישנה יחסית ואינה אקטואלית (ע"פ 2006/12 **מדינת ישראל נ' סאדי**, 28.3.2012); ת"פ (מח-חי') 3068-11-15 **מדינת ישראל נ' ג'רבאן**, כשבת"פ (מח-חי') 32339-12-19 **מדינת ישראל נ' אחמד פנאכדה** (17.6.21), במסגרתו נדונו שלושה נאשמים בעבירות נשיאת תת מקלע מאולתר "קרלו" וירי בכביש עפר צמוד לכביש 6, לעונש מאסר בן 17 חודשים, ניתן משקל נכבד להליכי שיקום).

17. אשר על כן, לאחר שבחנתי את נסיבות מעשי הנאשם, שלא כללו ירי מכוון או באזור מגורים, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת מתחם ענישה שנע **בין 28-50 חודשי מאסר**.

גזירת העונש המתאים לנאשם

18. הנאשם כבן 20, נטול עבר פלילי, בן למשפחה טובה. נתוניו אינם שונים מנתוניו של מרבית עברייני הנשק בעת האחרונה, רובם צעירים, בנים למשפחות טובות, נטולי עבר פלילי, שמבצעים עבירות נשק לחיזוק מעמד החברתי בקרב גורמים שוליים ובעייתיים.

19. תסקירו אינו חיובי, התמונה המשתקפת ממנו מלמדת על נאשם צעיר נעדר דפוסים עברייניים מושרשים המחזיק בעמדות מקלות ביחס לעבירות נשק ומצמצם מאחריותו ומחומרת מעשיו. הנאשם הועבר תחילה למעצר בתנאי איזוק אך לאחר מספר חודשים, שב, מיוזמתו, לריצוי מעצר ממש. הנאשם לא גילה נזקקות טיפולית ולא שולב בהליך טיפולי, ניכר כי ממוקד בסיום ההליך המשפטי והשלמת ריצוי העונש.

20. בצד זאת, הנאשם, העצור לראשונה בחייו, סובל לפרקים מהתקפי אפילפסיה (מסמכים נ/1), חווית המעצר קשה לו. תסקירו מלמד על הבנה מצדו כי עליו לשלם את חובו לחברה, והוא מוכן וערוך לכך. משאלו הם פני הדברים, לא נמצא בסיס לחריגה ממתחם עונשו לצרכי שיקום אלא להתחשבות בנסיבותיו בגדרי המתחם. לפיכך, מצאתי, בשים לב לשיקולי הרתעת הרבים והרתעת יחיד למקמו בחלקו התחתון של המתחם.

21. אני גוזרת על הנאשם, איפוא, את העונשים הבאים:

- א. 31 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו 10.3.21-31.5.21, והחל מיום 21.11.21 עד היום.
- ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת נשק, לרבות שימוש בו שלא כדין, תוך 3 שנים מיום שחרורו.
- ג. קנס בסך 6000 ₪ או 45 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב- 6 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.12.22.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

מאשרת לנאשם להחזיק את ידה של אמו שנמצאת באולם.

ניתנה והודעה היום ג' תשרי תשפ"ג, 28/09/2022 במעמד הנוכחים.

מרב גרינברג, שופטת

הוקלדעלידיאוריתשטורם